

عنوان مقاله:

حفظ سلامت مادر و سقط قانونی از نظر فقه

محل انتشار:

ششمین همایش سراسری طب و قضا (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 1

نویسندگان:

علیرضا درودچی - معاون بالینی پزشکی قانونی فارس، مرکز تحقیقات سازمان پزشکی قانونی، سازمان پزشکی قانونی کشور، تهران، ایران،
اداره کل پزشکی قانونی فارس، طبقه دوم، معاونت بالینی

محمدحسین انصاری حقیقی - دکترای فقه و حقوق، استادیار گروه فقه و حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز، شیراز، ایران

مهرزاد شیری - دکترای فقه و حقوق، استادیار گروه فقه و حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز، شیراز، ایران

امیر ایروانیان - دکترای جزا و جرم شناسی، استادیار گروه جزا و جرم شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز، شیراز، ایران

خلاصه مقاله:

برخی از فقها در مواردی که حاملگی باعث بیماری تهدید کننده نقض عضو یا تشدید بیماری مادر شود و از طرفی درمان مادر منجر به سقط جنین شود، قایل به جواز سقط جنین به منظور مداوا و حفظ سلامت مادر شده‌اند. به عنوان مثال، در مادر باردار مبتلا به بیماری سرطان، به منظور انجام شیمی درمانی، سقط جنین ضروری بوده و می‌توان مادر را مداوا نمود، زیرا حفظ جان مادر به دلیل اهمیت بالاتر بر حفظ جنین رجحان دارد. همچنین، چون عدم مداوای مادر موجب عسر و حرج و آسیب به مادر می‌شود که به استناد دو قاعده لاجرح و لاضرر حکم اولیه ی حرمت سقط جنین برداشته می‌شود از طرفی سقط جنین در مرحله قبل از ولوج روح، مشمول ادامه حرمت قتل نگردیده است. از طرفی، بنا به نظر آیت الله فاضل لنکرانی ضرر یا درد غیر قابل تحمل، قبل از دمیده شدن روح، مجوز سقط جنین می‌باشد. پس سقط جنین قبل از دمیده شدن روح، به منظور حفظ سلامت جان مادر جایز است. برخی از فقها معتقدند وقتی ادامه حاملگی سلامت مادر را تهدید کند، سقط جنین جایز می‌شود، زیرا اقدام مادر برای معالجه که در نتیجه جنین سقط می‌شود از باب وصول ضرر به دیگری می‌باشد که منع شرعی ندارد. آنچه ممنوع و حرام است، ایصال ضرر به دیگری است در این حالت چون مادر از باب وظیفه و تکلیف اقدام به مداوای خود می‌کند در واقع ضرر و حرج را از خود دفع می‌کند اگر چه در نتیجه استعمال دارو جنین سقط گردد. حال اگر مادر برای حفظ سلامت خویش اقدام به اخراج عمدی جنین کند حرام و ممنوع است زیرا فدا کردن جنین برای حفظ سلامتی مجوزی ندارد چرا که این مورد از مصادیق اضرار عمدی به غیر است. آیت الله مکارم شیرازی نیز در پاسخ به مورد زنی که در ماه هفتم حاملگی تصادف کرده و نیاز به عمل جراحی فوری دارد به طوری که با بیهوش کردن او جنین وی ساقط می‌شود، می‌فرماید: اگر جان مادر در خطر است و راه منحصر به عمل جراحی، بیهوشی باشد، مانعی ندارد.

کلمات کلیدی:

سقط قانونی، ضرر و حرج، حفظ سلامت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/766495>

